



IVJS infokiri detsember 2024

Toimunud tegevused:

16.12.2024 – IVJS juhatuse koosolek

17.12.2024 – Põdrapäev IVJS osa II

Eelseisvad tegevused:

10.02.2025 – IVJS juhatuse koosolek

17.03.2025 – IVJS juhatuse koosolek

1. Avastati viiruspositiivne mets siga Ida- Virumaal



27. novembril tuvastati SAKi viirus Ida-Virumaal Alutaguse vallas Mäetaguse jahipiirkonnas surnuna leitud metsseal (alla 2 aastane; sugu teadmata; korjusest alles ainult luud ja nahk), ca 30 km Eesti-Vene riigipiirist.

Ida-Virumaa eelmine viiruspositiivne juhtum on 2023. a veebruarist (Lüganuse vald), vähem kui 40 km praegusest juhtumist.

Alutaguse vallas on 2024. a oktoobri kuu seisuga uuritud 21 metssiga (1 surnuna leitud metssiga veebruari kuust), Mäetaguse jahipiirkonnas on neist 4.

Palume jahimeestel piirkonnas intensiivselt metssigu küttida ja otsida korjuseid ning need loodusest eemaldada.

EJS (PTA andmetel)

2. Ida-Virumaal päästeti veehoidlasse kukkunud karupojad



Ida piirkonna päästjad tõid Kiviõlis veehoidlast välja kaks karupoega, karuema vaatas operatsiooni tuhamäe otsast pealt.

Algus ei ole teada – kuidas need kaks karupoega veehoidlasse kukkusid. Kas mürades, uudishimust või soovisid nad sooja sügisilma tõttu teha jahutav suplus. Aga seal nad igatahes hädas olid ja omal jõul enam välja ei saanud.

Eile kell 10.33 said Kiviõli päästjad väljakutse Lüganuse valda Kiviõlisse Sonda teele tuhamägede juurde, kus märgati veehoidlas kahte karupoega. Karuema ühe pojaga oli eemal tuhamäe peal. Karjäärialal olid kaks karupoega kukkunud ühte libeda PVC äärega veehoidlasse ja püüdsid kaldalt üles ronida, kuid libisesid aina alla



Päästjad palusid loomade abistamiseks enda julgestuseks kohale kutsuda jahimehed ja politseinikud. Päästjad paigaldasid loomade aitamiseks veehoidla kaldale redeli ja abistasid loomapäästevahendiga. Üks karupoegadest õnnestus päästjatel ajada veehoidla trepi juurde, kust loom ise välja sai. Teine karupoeg õnnestus abivahenditega välja tõmmata.

Olukorra tegigi väga tõsiseks olukord, et karuema jäi kolmanda kutsikaga kogu päästeoperatsiooni pealt vaatama. Kunagi ei tea, kuidas metsloom reageerib olukorrale, kus tema järeltulijad on hädas. Seekord käitus karuema õnneks ratsionaalselt ja laskis inimestel oma pojad ära päästa, ning karupere sai jälle õnnelikult kokku.

Tegemist on veehoidlatega, mis on ääristatud libedate PVC kiledega, ning sealt on ulukitel väga keeruline välja pääseda. On olnud juba ka juhtumeid, kui sinna veehoidlasse on sisse kukkunud põdravasikad, aga nemad on suutnud sealt omal jõul välja tulla. Karupoegadel see aga ei õnnestunud. Kuna redeli kasutamine aitas karupojal veehoidlast välja tulla, siis lubasid Kiviõli Keemiatööstuse inimesed, et nad paigaldavad kõikidesse veehoidlatesse redelid, et edaspidi oleks ulukitel endal võimalus hoidlast välja ronida, kui seda peaks vaja minema.

Päästesündmus lõppes õnnelikult kell 11.43. Päästeoperatsioon näitas veelkord, et jahinduse põhiolemus on looduskaitse. Meie eesmärk on ühendada ja liita, mitte eraldada uluki perekondi. Jahimehed tänavad koostöö eest politseid, päästjaid ja Kiviõli Keemiatööstuse esindajaid.



3. Ulukiõnnetused maanteedel

Metsloomaõnnetused 1247 alusel											
Liik\Aasta	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutus 23/22	Muutus 24/23	Muut 24/21
PÖDER	319	407	246	201	224	305	158	195	-147	37	-29
I kv					44	49	23	48	-26	25 ↑	
II kv					69	71	51	88	-20	37 ↑	
III kv					65	105	51	60	-54	9 ↑	
IV kv					46	67	33	18	-34	-15	oktoober
METSKITS	2916	4408	4884	4300	5100	4698	3942	2369	-756	-1573	-2731
I kv					1178	1118	1232	855	114	-377	
II kv					1215	1003	986	701	-17	-286	
III kv					985	894	653	502	-241	-151	
IV kv					1722	1679	1071	312	-608	-759	oktoober
METSSIGA	173	134	116	161	151	129	116	142 ↑			
HIRV	9	10	10	26	25	13	21	22 ↑			
ILVES	2	11	6	8	21	13	16	21 ↑			
KAPU	2	10	8	14	9	8	6	14 ↑			

4. Droonide kasutamine jahinduses



Droonide kasutamine Euroopa jahinduses.

tonis@ejs.ee

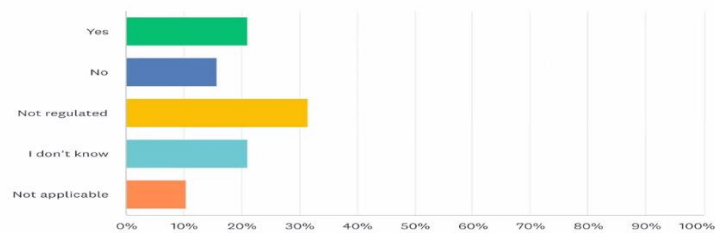


Kui droonid on lubatud, kas neid võib kasutada haavatud uluki otsimiseks?



If drones are allowed, can they be used for searching wounded game:

Answered: 19 Skipped: 0



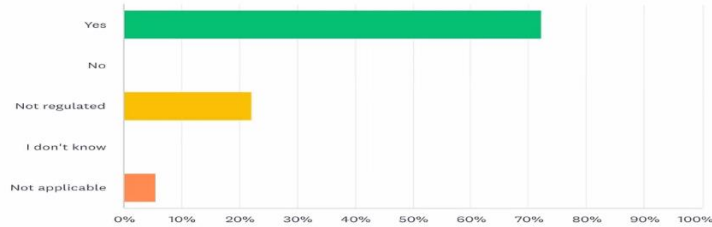
ANSWER CHOICES	RESPONSES	
Yes	21.05%	4
No	15.79%	3
Not regulated	31.58%	6
I don't know	21.05%	4
Not applicable	10.53%	2

Kui droonid on lubatud, kas neid tohib kasutada väljaspool jahiaega (sh loenduseks ja vaatlusteks)?



If drones are allowed, can they be used outside hunting times (e.g. counting and observing game):

Answered: 18 Skipped: 1



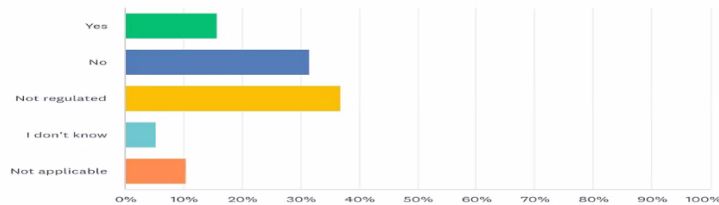
ANSWER CHOICES	RESPONSES
Yes	72.22% 13
No	0.00% 0
Not regulated	22.22% 4
I don't know	0.00% 0

Kui droonid on lubatud, kas neid võib kasutada jahipidamisel (sh metssigade jt ulukite asukoha määramiseks)?



If drones are allowed, can they be used during hunting (e.g. locating wild boar or other game):

Answered: 19 Skipped: 0



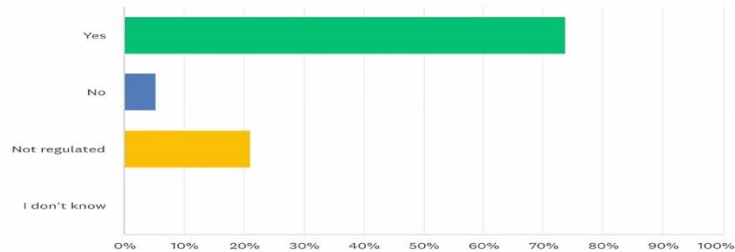
ANSWER CHOICES	RESPONSES
Yes	15.79% 3
No	31.58% 6
Not regulated	36.84% 7
I don't know	5.26% 1
Not applicable	10.53% 2
TOTAL	19

Kas drone võib kasutada ulukihoolde läbiviimisel ja monitooringus?



Can drones be used for wildlife management and monitoring?

Answered: 19 Skipped: 0



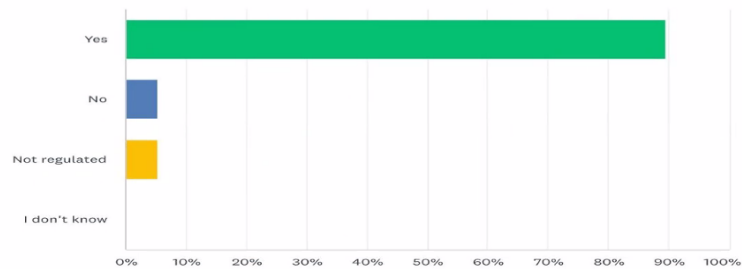
ANSWER CHOICES	RESPONSES
Yes	73.68% 14
No	5.26% 1
Not regulated	21.05% 4
I don't know	0.00% 0

Kas Teie riigis on droonide kasutamine lubatud?



Are people allowed to use drones in your country?

Answered: 19 Skipped: 0



ANSWER CHOICES	RESPONSES
Yes	89.47% 17
No	5.26% 1
Not regulated	5.26% 1
I don't know	0.00% 0



Riikide kommentaarid

- **Slovakkias** ei ole droonite jaoks eriseadust. Siin kasutatakse ainult ELi juhiseid.
- **Poola** jahimehed kasutavad droone eelkõige põllumajanduskultuuride jahikahjude hindamisel. Koolitatud koeri, peamiselt Baieri ja Hannoveri verekoeri, kasutatakse haavatud uluki otsimiseks. Droonide kasutamine eluslooduse loendamiseks on eriti kohaldatav raskesti ligipääsetavates ja läbipaistmatutes piirkondades. Madalal puulatvade kohal lendavad droonid, mis on varustatud termo- või öövaatluskaameratega, võimaldavad tuvastada liike, sugu ja loendada registreeritud isendeid. Praegu on puuduseks see, et droonid võivad töötada operaatori lähedal ja suhteliselt piiratud aja jooksul ning eelkõige on neil piiratud kandevõime mis tahes sõidumeeriku jaoks. Seetõttu on praegu ülekaalukalt parim lahendus õhus leviva kaugseire kasutamine. Selle töötas 2011. aastal välja Krakowis asuv ettevõtte SmallGIS. Ülikerged õhusõidukid, mis on võimelised kandma suuri kaameraid ja pardal olevaid arvuteid andmete salvestamiseks.



Riikide kommentaarid

- **Malta.** Kuna meil ei ole imetajaid, ei kasutata droone ulukite majandamiseks ega jälgimiseks. Drooni kasutamine on reguleeritud Malta transpordiametiga ja kasutamiseks peate olema registreeritud, omama litsentsi ja teatama, millal te tegutsete ja tegutsete veebirakenduse kaudu.
- **Läti** see on seaduses imelikult kirjas ja jahiseadust pole veel kohandatud, seetõttu levib veidraid tõlgendusi.
- **Taanis** on seadusandlus selle kohta, kus saab droone kasutada ning milliseid sertifikaate ja haridust vajate.
- **Bulgaaria.** Üldiselt ei ole droonide kasutamine ulukite majandamiseks Bulgaarias reguleeritud.



Riikide kommentaarid

- **Prantsusmaal** ei ole droonid jahipidamise ajal lubatud, kuid Prantsusmaa seadused ei pea haavatud ulukite jälitamist jahipidamiseks. Droonid ei ole seega a priori keelatud, kuid nende kasutamine ei ole sõnaselgelt lubatud.
- **Leedus** ei ole reguleeritud droonide kasutamist jahipidamiseks\metsloomade vaatlemiseks. Eeldan, et neid kasutatakse praktikas. Seadus ütleb siiski, et jahipidamise ajal ei tohi kasutada seadmeid, mis ei ole spetsiaalselt lubatud. Seega võiks väita, et droonide kasutamine jahipidamise ajal on keelatud.
- **Hollandis** on droon lennuk ja seetõttu kehtivad selle suhtes lennundusalased õigusaktid. See tagab teiste õhusõidukite, inimeste ja maa peal olevate objektide ohutuse. Lisaks tagavad määrused ka kodanike privaatsuse. Teil peab olema litsents ja seetõttu peate olema sooritanud eksami. Pärast seda peate olema registreeritud operaatorina ja seega omama registreerimisnumbrit. Kehtestatud on ka mitmeid piiranguid. Näiteks on määratud maksimaalne kõrgus ja Flandria on jagatud vabatsoonideks ja tsoonideks, kus võite drooni lennutada või siis mitte. Samuti on keelatud lennata üle sõjaväealade ja lennujaamade.

5. SAK liigub jõudsalt edasi



Viimastel nädalatel on sigade Aafrika katk (SAK) aktiveerunud ja uusi leide on tulnud mitmelt poolt.

EJS-i tegevjuhi Tõnis Kortsu sõnul on raske öelda, mis täpsemalt on sellise kiire leviku põhjuseks. „Seda oleks vaja uurida. Üheks põhjuseks võib olla see, et metssigadel on jooksuvaeg täies hoos,“ ütles Korts.

„Samuti on peetud kiire leviku põhjuseks lumikatte puudumist, mis tunduvalt kergendab metssigade liikumist ja soodustab erinevate karjade kokku puutumist,“ lisas ta. „Ühe

hüpoteesina on pakutud ka suurt huntide arvukust, kes toiduotsingutel karjadel järel käivad ja sellest tulenevalt ka metssigade suuremat liikumist põhjustavad,“ selgitas Korts.

Viimasel ajal on jahimehed tõdenud, et kus on näha metssea jälgi, seal on kohe peal ka huntide omad.

Katk levib mitmes maakonnas

Selle nädala seisuga on leitud sigade Aafrika katku järgnevates maakondades:

Valgamaal: Tõrva vallas Taagepera jahipiirkonnas tuvastati ühel kütitud metsseal SAK positiivne (alla aastane kult),

Ida-Virumaal: Jõhvi vallas Voka jahipiirkonnas tuvastati SAK positiivne mets siga (üle kahe aastane kult),

Viljandimaal: Põhja-Sakala vallas Sürgavere jahipiirkonnas tuvastati SAK alla aastase kuldil, Põlvamaal (17.12).

Seoses 18. detsembril Viljandimaal Sürgavere jahipiirkonnas diagnoositud SAK positiivse metssea leiuga, laiendati vereproovide võtmise kohustust tervele Viljandimaale. Varasemalt kehtis kohustus Viljandimaal vastu Läti piiri.

Lisaks 17. detsembril Põlvamaal Veriora jahipiirkonnas diagnoositud SAK positiivse metssea leiu tõttu laiendati vereproovide võtmise kohustust tervele Põlvamaale. Varasemalt kehtis kohustus Võrumaaga piirnevates jahipiirkondades.

6. Eesti Rahvaluule Arhiiv kutsub lugema ja kuulama Virumaa loomalugusid!



Metssiga

Metssigade kütmine 2024/25

Jahipiirkond	Küttemis- soov	KAUR ettepane- k	Kütitud	selfest						Anti- keha- dega	Täitmise % küttemis- soovist	%			Jahinduslik pindala
				kult	arnis	k.kult	k.arnis	k.pörs.	e.pörs.			k+k.k	e+k.e	pörsad	
Alajõe	20	35	17	5	3	4	2	3		49	64	36	18	18960	
Anguse	10	25	1	1						4	100	0	0	13623	
Auvere	5	19	8	6		1		1		42	100	0	13	15350	
Avinurme	1	16	6	3		3				38	100	0	0	20760	
Kauksi	1	9								0	=DIV/0!	=====	=====	8930	
Kiikla	16	35	8	2	1	3	1		1	23	71	29	13	16700	
Kivinõmme	10	25	32	6	3	5	7	6	5	128	52	48	34	14650	
Kiviõli	1	14	4	1			2	1		29	33	67	25	19050	
Kohtla-Nõmme	5	18	2					1	1	11	=DIV/0!	=====	100	15490	
Kuremäe	19	36	17	2	2	3	2	4	4	47	56	44	47	11030	
Kurtna	30	40	31	9	2	7	7	4	2	78	64	36	19	7780	
Lohusuu	1	8								0	=DIV/0!	=====	=====	11490	
Maidla	10	29	7	3	1	1	2			24	57	43	0	20280	
Mäetaguse	19	30	7			3	4			23	43	57	0	9600	
Narva	6	16	5	1	2	1	1			31	40	60	0	12430	
Ontika	30	48	22	2	2	10	4	2	2	46	67	33	18	10480	
Oonurme	3	13	10	4	2		3	1		77	44	56	10	8980	
Permisküla	15	34	21		1	7	5	4	4	62	54	46	38	14570	
Remniku	8	20	4	1	2	1				20	50	50	0	13040	
Sillamäe	12	28	17	5	6			2	4	61	45	55	35	13090	
Tamme	30	46	17	4	2		10		1	37	25	75	6	14260	
Tudulinna	8	19	8							42	=DIV/0!	=====	0	13070	
Vaivara	10	32	9	4	1	1		1	2	28	83	17	33	13750	
Voka	25	55	18	3	4	3	7		1	33	35	65	6	19330	
Kokku	295	650	271	62	34	53	57	30	27	0	92	56	44	48	336693
Maakonna küttemise % KAUR ettepanekust										42					

8. Rahulikku Jõuluaega ja Sündmusterohket Uut Jahihooaega



Lugupidamisega

Marko Vinni

IVJS juhatuse esimees

